

Силабус курсу:

**ДЕФЕКТОЛОГІЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЯ ОСІБ З
ОБМЕЖЕНИМИ ФІЗИЧНИМИ
МОЖЛИВОСТЯМИ**

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Ступінь вищої освіти:	магістр
Спеціальність:	053 Психологія (Психологія фізичної реабілітації)
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	залік

Автор курсу та лектор:

Янович Ірина Вікторівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

Старший викладач кафедри здоров'я людини та фізичного виховання

Посада

iano18@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-583-54-00

телефон

325 ГК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Наведені в курсі матеріали спрямовані на удосконалення знань і уявлень про особливості розвитку дітей з психічними та фізичними вадами, їхнього виховання та навчання в умовах корекційної освіти; підготовка до роботи з особами, які мають обмежені можливості здоров'я до їх успішної соціалізації, забезпечення повноцінної участі в житті суспільства, ефективної самореалізації в різних видах професійної і соціальної діяльності.

Курс направлений на допомогу студентам, майбутнім фахівцям у галузі психології фізичної реабілітації, на основі активної самостійної роботи систематизувати, уточнювати та поширювати свої знання з основ дефектології та валеології, засвоїти прийоми виявлення, корекції та попередження порушень психофізичного розвитку.

Результати навчання:

Знати: основні категорії дефектології (дефект, порушення психофізичного розвитку, дизонтогенез, аномальна дитина, корекція, компенсація, соціальна адаптація, соціальна реабілітація, спеціальна (корекційна) освіта);

нормативні документи про соціальний захист дітей з відхиленнями в розвитку та особливими освітніми потребами;

методи педагогічної діагностики;

принципи створення й умови оптимального функціонування корекційно-розвивального середовища;

сучасну систему спеціальних (корекційних) освітніх послуг.

Вміти: виявляти психофізичні особливості діяльності та утруднення в освітньо-виховній роботі з дітьми з обмеженими можливостями здоров'я, намічати шляхи їхнього подолання;

створити психологічно комфортне середовище для нормальної життєдіяльності аномальної дитини;

попередити появу вторинних дефектів;

планувати окремі види корекційної роботи як на заняттях, так і поза ними;

професійно взаємодіяти із працівниками спеціальних освітніх установ, психологами, медиками, батьками для забезпечення координації корекційно-розвивального впливу на дитину в рамках цілісного навчально-виховного процесу.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення про психофізичний розвиток дитини та основи здоров'язбереження

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2. Здатність діяти на основі етичних міркувань.
3. Здатність працювати в команді.
4. Здатність пояснити потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
5. Здатність демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

- ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ФК 2. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та /або практичної значущості.
- ФК 4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну, профілактично-просвітницьку) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- ФК 9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.
- ФК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.
- ФК 11. Здатність створювати, організовувати та реалізовувати різноманітні способи психологічного супроводу на етапах профілактики, лікування, та реабілітації.

Що забезпечується досягненням наступних програмних результатів навчання:

- ПРН2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПРН5. Розробляти програми психологічних інтервенцій(тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.
- ПРН12. Застосовувати відповідну наукову інформацію щодо вирішення проблем профілактики, збереження, відновлення здоров'я та реабілітації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Дефектологія як наука. Теоретичні і методологічні основи дефектології. Історичні аспекти.	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Предмет і завдання дефектології. Галузі дефектології: сурдопедагогіка, тифлопедагогіка, логопедія, олігофренопедагогіка. Взаємозв'язок дефектології з іншими науками — медициною, спеціальною психологією. Історія становлення дефектології та валеології в різні історичні епохи. Вчення Л.С. Виготського. Вчення О.Р. Лурія.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
2.	Науково-теоретичні засади нормального та аномального розвитку	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Механізми захворювань нервової системи. Симптоми як ознака патологічного стану. Синдром як комплекс симптомів хвороби, пов'язаних єдністю походження. Абілітація, компенсація, корекція відхилень у розвитку. Умови розвитку компенсаторних процесів. Корекція аномального розвитку.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
3.	Комплексна диференціальна діагностика відхилень у психофізичному розвитку та його моніторинг	денна 4/0/4 заочна 0,5/0/0,5	Єдність діагностики та корекції в роботі з аномальними дітьми. Поняття диференціальної діагностики. Принципи та методи діагностики порушень психофізичного розвитку; значення ранньої діагностики для розвитку і соціалізації дитини.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
4.	Комплексна психолого-педагогічна реабілітація дітей з особливими потребами засобами сенсорної інтеграції	денна 2/0/2 заочна 0,5/0/0,5	Реабілітація дітей з органічними ураженнями нервової системи. Застосування сернсорної інтеграції в лікуванні дітей з ДЦП, для корекції проявів аутизму, при роботі з дітьми із синдромом Дауна.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
5.	Особливості навчання та виховання дітей з вадами розвитку	денна 2/0/2 заочна 1/0/1	Організація інклюзивного навчання в загальноосвітній школі. Інклюзивно-ресурсні центри. Державний стандарт соціальної послуги супроводу під час інклюзивного навчання	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
6.	Характеристика законодавства щодо регулювання життєдіяльності людей з обмеженими можливостями.	денна 1/0/1 заочна 0/0/0	Аналіз діючих нормативно-правових актів: Законів України, Постанов Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України, Указів Президента України, щодо регулювання життєдіяльності людей з обмеженими можливостями.	Участь в обговоренні Тести Індивідуальні завдання
7.	Валеологічна освіта як фактор оздоровлення населення України.	денна 1/0/1	Поняття про навчальний процес. Психофункціональні особливості розумової праці. Втома і перевтома	Участь в обговоренні Тести

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ) за формами навчання	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	Валеологічні основи процесу навчання. Сучасний етап розвитку валеології та методики її викладання.	заочна 0/0/0	при розумовій праці, їх значення для здоров'я людини.	Індивідуальні завдання

Рекомендована література

1. Валеологія і основи медичних знань. Тексти лекцій. Вінниця: ВПУ, 2014-126 с.
2. Волошина О.В. Основи корекційної педагогіки. – Вінниця; ВПУ ім.М.Коцюбинського 2012 – 168 с.
3. Выготский Л.С. Собрание сочинений в шести томах «Основы дефектологии» М.: «Педагогика», 1983;
4. Колишкін О.В. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта»: навч.посібник/ Суми., Університетська книга, 2013 – 392 с.
5. Синьов В.М. .Короберник Г.М. Основи дефектології: Навчальний посібник К.Вища школа.. 1994 – 143 с.
6. Степанов С. Дефектология. Словарь–справочник. М.: 2013. 241 с.
7. Defectology.ru: Електронний ресурс/ Точка доступу: /www.defectology.ru/

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Участь в обговоренні	7
Практичні заняття	42
Індивідуальні завдання	11
Заліковий тест	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Списування є забороненим.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу мають бути виконані своєчасно і оцінені в спосіб, зазначений вище. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. В разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) терміни можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана.

Студент може пройти певні онлайн-курси, які пов'язані з темами дисципліни, на онлайн-платформах. При поданні документу про проходження курсу студенту можуть бути зараховані певні теми курсу та нараховані бали за завдання.

Поведінка в аудиторії:

На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу та обов'язково мають дотримуватися вимог техніки безпеки.

Під час занять студенти:

- не вживають їжу та жувальну гумку;
- не залишають аудиторію без дозволу викладача;
- не заважають викладачу проводити заняття.

Під час контролю знань студенти:

- є підготовленими відповідно до вимог даного курсу;
- розраховують тільки на власні знання (не шукають інші джерела інформації або «допомоги» інших осіб);
- не заважають іншим;
- виконують усі вимоги викладачів щодо контролю знань.